

Setkání a odstup

Pavel Keřkovský

in: Protestant. Nezávislý evangelický měsíčník, 22, 2011, č. 6

♦ recenze, česky, vznik: 2011

♦ review, Czech, origin: 2011

Setkání a odstup

Pavel Keřkovský

Setkávání nad tématy, jehož charakteristickým znakem je kritické a inspirující poodstoupení spojené s novým horizontem, jenž je prosvětlen zábleskem zorného úhlu pravdy, to charakterizuje dialogy Ladislava Hejdánka s mysliteli a básníky českými i světovými, žijícími i minulými. Tito autoři zůstávají aktuální i pro dnešní generaci, která se prodírá současností s vědomím, že je cizincem ve světě, jež svými rozhovory vytvářela generace Ladislava Hejdánka. Jde tedy o pozvání k základům světa, kterému máme porozumět, jakkoli náš odstup a neporozumění tomuto specifickému světu byl vytvářen právě těmito (ale zčásti i jinými) autory, jež nám představuje Ladislav Hejdánek. Témata však zůstávají táž.

Proto jde-li o vztah filosofie a teologie – pak je dobré vstoupit do rozhovoru Hejdánka s J. B. Součkem. Problém přirozenosti probírá autor se Zdeňkem Kratochvílem, problém události s Alfredem Northem Whiteheadem. Vhled do tvůrčího marxismu nabízí podrobné zkoumání Kosíkových textů a též jednoho textu Tondlova. Závažná otázka „subjektu“, „já“, „osoby“ je probírána mnohokrát a je dobré naslouchat argumentům rozhovoru s T. G. Masarykem, kterému jsou věnovány hned tři příspěvky, podobně jako Emanuelovi Rádlovi. Největší pozornost věnoval Hejdánek filosofu Janu Patočkovi, a pak též Karlu Jaspersovi. Věnuje se též Maxi Schellerovi, E. Blochovi, Ludwigu Feuerbachovi, Sørenu Kierkegaardovi a Janu Blahoslavu Kozákovi. V případě otázky „subjektu“, „já“, „osoby“, popř. odpovědné osoby a odpovědné společnosti, včetně problematiky lidských práv, mohli editoři alespoň upozornit na některé texty a glosy k dílu Boženy Komárkové, jejíž dílo „Obec Platónova a Augustinova“ bylo autorovou péčí připraveno pro vydání v roce 1990, včetně knihy „Původ a význam lidských práv“. Na problematiku demokracie upozorňuje Hejdánkova recenze díla Alexise de Tocquevilla, Demokracie v Americe. O přínosu a omylech J. L. Hromádky hovoří Hejdánek dosti zevrubně. Navíc věnuje pozornost F. Halasovi, Milanu Uhdeovi, Zdeňku Mlynářovi, Jiřímu Vančurovi, Václavu Bělohradskému.

Knihy statí a recenzí nabízí rozhovor s těmi, kteří jsou hodni setkání, ač nejmladší generace má vztah jen k některým z těchto autorů a k ostatním většinou nepociťuje ani odstup, protože o nich často nic moc neví. Kniha je důležitým příspěvkem k udržení kolektivní paměti české společnosti. Někdo píše paměti a bilancuje. Někdo vydává „filosofické paměti“, které čtenáře přimějí, aby přestal objevovat Ameriku, tedy věci již dávno objevené, a navázal rozhovor tam, kde skutečně je o čem hovořit.

Ladislav Hejdánek, Setkání a odstup

Vydalo Oikymenh, Praha 2010

ISBN: 978-80-7298-120-5

336 s., 388 Kč